

כ"ח אלול התש"פ
17 ספטמבר 2020
348158220
(בתשובה נא ציין מספרנו)
מס' תיק - 21

לכבוד

מנהלי בתי החולים הכלליים
מנהלי אגף רפואי בקופות חולים
מר אלי בין, מנכ"ל מד"א
רופאי המחוזות והנפות
מנהלים רפואיים, מוקדי רפואה דחופה
דוברות משרד הבריאות
עו"ד עודד פלוס, מנכ"ל המשרד לשירותי דת
מר מרדכי כהן, מנכ"ל משרד הפנים

הנדון: הנחיות תקיעה בשופר בזמן קורונה – תשפ"א

רקע

תקיעת שופר הינה חלק משמעותי של התפילה במהלך חודש אלול, ראש השנה (אלא אם חל בשבת) ומוצאי יום כיפור. מנהג יוצאי אשכנז לתקוע בכל יום במהלך חודש אלול בבקרים בסיום תפילת שחרית. מנהג יוצאי עדות המזרח לומר סליחות לאורך כל חודש אלול ולתקוע בעת אמירת הקדיש שבסיום הסליחות; רבים נוהגים לתקוע גם בעת אמירת י"ג מידות רחמים במהלך הסליחות. מספר הקולות שתוקעים תלוי במנהג. בראש השנה נוהגים להשלים עד 100 קולות במהלך התפילה.

תקיעת השופר מתבצעת על ידי נשיפת אויר בכוח מהפה דרך השופר. האוויר נדחס בכניסה לשופר ואז יוצא בחוזקה מהצד השני, הרחב. לכן, יש מקום לחשוש לפיזור טיפתי ואף ארססי (רסס דק באוויר, aerosol) בעת התקיעות. בשל העובדה שתתכן הדבקה ללא תסמינים, יש חשש שבעל התקיעה יפיץ למרחקים את הנגיפים במצויים בדרכי הנשימה שלו, ואלו עלולים לשהות באוויר לאורך זמן ולסכן את שלום המתפללים האחרים. אי-לכך, יצאו מספר הנחיות מגופים רבניים ומדענים סביב לעולם¹ שנועדו למזער את סכנת פיזור הנגיף.

¹ <https://www.timesofisrael.com/put-a-face-mask-on-your-shofar-so-it-wont-blast-virus-to-worshippers-experts/>

להלן ההמלצות לשמירה על בריאות הציבור בעת תקיעה בשופר (הנחיות הלכתיות פרטניות יש לקבל מהגורם המוסמך בקהילה):

1. על בעל התקיעה להקפיד ביתר-שאת על שמירה על כללי הריחוק החברתי ועטיית מסכה בכל יציאה למרחב הציבורי, וכן להקפיד לרחוץ ידיים עם סבון או אלכוהול באופן תדיר במהלך כל חודש אלול ועשרת ימי תשובה.
2. על בעל התקוע להתרחק מהקהל מעבר לשני מטרים המקובלים. מומלץ להתרחק כ-4 מטרים מצבור המתפללים.
3. הבעל מקריא יכול לעמוד במרחק קרוב יותר לשם ביצוע תפקידו אך עליו להקפיד על מרחק ומסכה.
4. **בהעדר שמירת מרחק, מומלץ לכסות את הפתח הרחב של השופר כדי למנוע יציאת רסס טיפתי לחלל החדר ע"י מסכה.** מומלץ כי כיסוי השופר יעשה עם מסכה אשר תהודק הדק היטב בגומייה.
5. יש להחליף את המסכה אם היא נרטבת, מתלכלכת או נקרעת.
6. על בעל התקיעה לנסות את השופר "המוגן" לפני ביצוע התקיעות בפועל בבית הכנסת, כדי להבטיח שהכיסוי מחזיק מעמד כנגד האוויר הננשף ושקול השופר נשמע טבעי.
7. מומלץ ככל הניתן לתקוע שופר במקום פתוח ולא בתוך בית הכנסת.
8. אם תוקעים בתוך בית הכנסת, יש לפתוח חלונות בעת התקיעות.
9. יש לכוון את פי השופר הרחב לכיוון חלון פתוח, ולא לכיוון אנשים. אם הדבר לא מתאפשר, ניתן לשקול לעשות זאת לפני ארון הקודש ולתקוע לכיוון הפרוכת של הארון, כך שהמתפללים לא ייחשפו ישירות לזרם האוויר.
10. אין לתקוע בשופר של בית הכנסת; על כל בעל תקיעה להביא ולתקוע בשופרו האישי.
11. לאחר התפילה מומלץ לנקות רסיסי הרוק מהשופר עם בד נקי ויבש או כלי ניקוי המיוצרים לניקוי צינורות דקים (pipe-cleaners).

בברכה,

ד"ר שרון אלרעי-פרייס
ראש שרותי בריאות הציבור (בפועל)

העתק :

ח"כ יולי (יואל) אדלשטיין, שר הבריאות
ח"כ יואב קיש, סגן שר הבריאות
פרופ' חזי (יחזקאל) לוי, מנכ"ל משרד הבריאות
פרופ' איתמר גרוטו, המשנה למנהל הכללי
מר קובי צורף, ראש מטה שר הבריאות
ד"ר ורד עזרא, ראש חטיבת הרפואה
חברי הנהלה מורחבת, משרד הבריאות
פרופ' רוני גמזו, מנהל תכנית קורונה
ד"ר ארז און, ראש חטיבת המרכזים הרפואיים הממשלתיים
ד"ר אסנת לוקסנבורג, מנהלת החטיבה לטכנולוגיות רפואיות, מידע ומחקר
גבי מאיה גולן, עוזרת בכירה למנכ"ל משרד הבריאות
מר נעם ויצנר, יועץ בכיר למנכ"ל הבריאות
מר דב פסט, סמנכ"ל בכיר למינהל ומשאבי אנוש
גבי שרה שטרייספלד, מנהלת תחום בכיר מנהל ומשאבי אנוש
ד"ר אודי קלינר, סגן ראש שירותי בריאות הציבור
ד"ר ענת צוראל פרבר, לשכת ראש שירותי בריאות הציבור
ד"ר אמיליה אניס, מנהלת האגף לאפידמיולוגיה
פרופ' ליטל קינן-בוקר, מנהלת המרכז הלאומי לבקרת מחלות
ד"ר בעז לב, יו"ר הצט"מ / חברי וועדת הצט"מ
ד"ר טל ברוש, מזכיר הצט"מ
גבי עינב שימרון- גרינבוים, סמנכ"לית הסברה ויחסים בינלאומיים
מר אייל בסון, דובר משרד הבריאות
מר ודים פרמן, סמנכ"ל לתכנון, תקצוב ותמחור
עו"ד אורי שוורץ, היועץ המשפטי, משרד הבריאות
עו"ד מיכל גולדברג, סגנית בכירה ליועץ המשפטי
ד"ר סיגל ליברנט-טאוב, ראש האגף לרפואה כללית, משרד הבריאות
ד"ר הדר אלעד, ראש אגף רפואה קהילתית, משרד הבריאות
ד"ר אירית לקסר, ראש האגף לגריאטריה
ד"ר טל ברגמן, ראש האגף לבריאות הנפש
מנהלי מחלקות בריאות הציבור
ד"ר רותי ישי, מנהלת המחלקה למעבדות, משרד הבריאות
ד"ר דינה נוף, יועצת בכירה לנושא המעבדות משבר הקורונה
פרופ' אלה מנדלסון, מנהלת המעבדה המרכזית לנגיפים, משרד הבריאות
מר רון רביע, אחראי על מינהל בריאות הציבור, משרד הבריאות
גבי ליאורה ולינסקי, האחיות המפקחת הארצית, שירותי בריאות הציבור, משרד הבריאות
גבי בלה אלרן, עוזרת מפקחת ארצית בבריאות הציבור בתחום אפידמיולוגיה
ד"ר שושי גולדברג, אחות ראשית ארצית וראש מינהל הסיעוד

מגרי' הדס רותם, מנהלת אגף הרוקחות
 גבי' נועה חסדאי, מנהלת חמ"ל הבריאות הלאומי, האגף לשעת חירום
 מר רן אדלשטיין, מנהל המערך הלוגיסטי, האגף לשעת חירום
 גבי' רונית רינגל, מנהלת תחום הערכות רפואה בקהילה ותכנון פריסת כוח אדם בשעת חירום
 גבי' איילת גרינבאום, מנהלת אגף השירות, אגף להבטחת איכות
 פרופ' מיטשל שוואבר, מנהל היחידה הארצית למניעת זיהומים
 פרופ' יהודה כרמלי, מנהל המרכז הארצי למניעת זיהומים ועמידות לאנטיביוטיקה
 מנכ"לי קופות חולים
 ד"ר אורלי ווינשטיין, סמנכ"לית וראש חטיבת בתי חולים, שירותי בריאות כללית
 ד"ר יוסי נגה, ראש אגף הרפואה, חטיבת בתי החולים בכללית, שירותי בריאות כללית
 גבי' שרית יערי, מנהלת המחלקה לבקרה על שירותים רפואיים בקהילה, מינהל רפואה אגף קהילה
 מר יאיר חברוני, מנהל תחום בכיר שירותי חירום והצלה, אגף רפואה כללית
 מנהלי חברות אמבולנסים פרטיים
 גבי' טלי דהן, מנהלת תחום מוקד "קול הבריאות"
 תא"ל ד"ר טריף בדר, קצין רפואה ראשי
 סא"ל ד"ר יוסי בן מיכאל, ראש ענף בריאות הצבא
 פרופ' חגי לוין, יו"ר האיגוד לרופאי בריאות הציבור
 ד"ר מיכל שני, יו"ר האיגוד לרפואת המשפחה
 פרופ' אבישי אליס, יו"ר האיגוד לרפואה פנימית
 פרופ' שי אשכנזי, יו"ר האיגוד הישראלי לרפואת ילדים
 פרופ' מירי וינברגר, יו"ר האיגוד הישראלי למחלות זיהומיות
 ד"ר אבי פרץ, יו"ר האיגוד הישראלי למדעי המעבדה הרפואית
 ד"ר שמעון ברק, יו"ר החברה הישראלית לפדיאטריה אמבולטורית
 ד"ר עדי קליין, יו"ר החברה הישראלית לפדיאטריה קלינית
 נצי"מ ד"ר בוריס זיו, קרפ"ר משטרת ישראל
 גנ"מ ליאב גולדשטיין, קרפ"ר שירות בתי הסוהר
 ד"ר נועה טיימן ירדן, סגנית מנהלת המחלקה למעבדות, משרד הבריאות
 ד"ר שי רייכר, מנהל תחום הערכת סיכונים, שירותי בריאות הציבור
 גבי' ליאת שירן, לשכת ראש שירותי בריאות הציבור
 מנהלי אגפי מעבדות רפואיות בבתי חולים
 מנהלי אגפי מעבדות רפואיות בקופות החולים
 מנהלי מעבדות רפואיות פרטיות
 ד"ר חגי ציון, יו"ר ההסתדרות הרפואית
 חמ"ל מערכת הבריאות
 חברי צוות מייעץ למדיניות איתור וניטור נגיף הקורונה בישראל
 אלי"מ (מילי) ערן זליגמן, מנהל המכלול
 מר עירם אמתי, ראש תחום בדיקות במכלול לקטיעת שרשרת ההדבקה